

Jaarverslag 2023

- Bezwaarschriften
- Klachten
- Verzoeken Wet open overheid

COLOFON

Datum 30 januari 2024

Kenmerk BBV/2024/13239

Opgesteld door Michel Verhagen (secretaris Commissie voor de bezwaarschriften, klachten coördinator en coördinator verzoeken Wet open overheid)

Aanleiding

Op grond van artikel 7.1. van de Verordening behandeling bezwaarschriften Vervoerregio Amsterdam brengt de adviescommissie voor de bezwaarschriften jaarlijks verslag uit van haar werkzaamheden aan de voorzitter, het dagelijks bestuur en de regioraad van de Vervoerregio Amsterdam.

Op grond van artikel 11, tweede lid, Klachtenregeling Vervoerregio Amsterdam 2019 rapporteert de klachtencoördinator door middel van een overzicht aan het dagelijks bestuur en de regioraad van de Vervoerregio Amsterdam over; het aantal ontvangen klachten; het aantal afgehandelde klachten, en daarbinnen het aantal oordelen adequaat, onbehoorlijk en behoorlijk. Voorts een analyse van de klachten, met ten minste een onderverdeling naar soorten, aard en onderwerpen. En met aanbevelingen voor structurele oplossingen en aanbevelingen voor aanpassing van de klachtenregeling of -procedure.

Inleiding

Bezwaarschrift

De bezwaarschriftprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is een belangrijk moment in de gedachtewisseling tussen burgers en bestuursorganen, over door het bestuur genomen besluiten. De procedure geeft de burger de gelegenheid de juistheid van een besluit aan de orde te stellen. Het bestuursorgaan kan vervolgens op basis van het bezwaar van de burger mogelijke fouten herstellen zonder dat daar een rechter aan te pas hoeft te komen.

Op grond van de verordening heeft de regioraad een vaste commissie benoemd, die belast is met de voorbereiding van de beslissing op bezwaarschriften, ingediend ingevolge artikel 7:1 Awb betreffende besluiten van de bestuursorganen van Vervoerregio Amsterdam. De commissie heeft een externe voorzitter en laat zich ondersteunen door een secretaris, een jurist van de Vervoerregio. De commissie moet uit tenminste vier (plaatsvervangend) leden uit de regioraad bestaan.

Klacht

Gegeven de al eerder gememoreerde gedachtewisseling tussen burgers en bestuursorganen, over door het bestuur genomen besluiten, wordt nu in dit jaarverslag ook aandacht besteed aan de in het jaar 2023 ingediende klachten. De klachtenprocedure ex. Hoofdstuk 9 Algemene wet bestuursrecht heeft betrekking op bejegeningssklachten (*"Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan."*). En is voor wat betreft de rechtsbescherming complementair aan het bezwaar- en beroep traject. Bezwaar en beroep is gericht op het verkrijgen van een rechtens bindend oordeel en het klachtrecht is gericht op een behoorlijkheidsoordeel.

Verzoek Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel om overheden transparanter te maken. Sinds 1 mei 2022 moeten overheden meer informatie actief openbaar maken. Met als doel de toegang tot overheidsinformatie te verbeteren, verantwoording af te leggen aan de samenleving en te bevorderen dat de overheid actief en met een open houding samenwerkt met de samenleving.

De Woo regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. De wet gaat uit van een actieve openbaarmaking van besluiten. Dit is een inspanningsverplichting. Er bestaat niet zoiets als een absolute plicht tot actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. In ieder geval zijn besluiten van dagelijks bestuur en regioraad beschikbaar via het bestuurlijk informatiesysteem op de eigen website, behoudens die besluiten die vertrouwelijk zijn (met status 'Kabinet'). Algemeen verbindende voorschriften publiceren we via het publicatieblad gemeenschappelijke regelingen.

In die gevallen dat besluiten of documenten niet onder de actieve openbaarmaking vallen, kan eenieder om deze informatie verzoeken. Dergelijke verzoeken worden dan aan de Woo getoetst, met name aan de uitzonderingsgronden (hoofdstuk 5 van de wet).

Samenstelling van de commissie voor de bezwaarschriften

De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter

De heer mr. A.IJ.Ruiter fungeert als voorzitter en de heer mr. J.F.H. Molema als plaatsvervangend voorzitter.

De leden

- mevrouw R.M. Dral (Oostzaan)
- de heer H. van Berkum (Waterland), plaatsvervangend lid van de regioraad tot 8 december 2023 en vanaf die datum lid van de regioraad.
- mevrouw C. Brocken-Swart (Purmerend)
- de heer D.J. Noordanus (Uithoorn), plaatsvervangend lid van de regioraad tot 1 november 2023 en niet meer zitting hebbend in deze commissie.
- mevrouw A. Verhoef (Landsmeer).

De secretaris en plaatsvervangend secretaris

De heer mr. M.R. Verhagen fungeert als secretaris en de heer M.L. Reijven LLM als plaatsvervangend secretaris.

De bezwaarschriften

Er kunnen twee bezwaarschriften en een direct beroepzaak worden genoemd.

Al deze zaken speelden ook al in 2022. In beide bezwaarschriften zijn de beslissingen op bezwaar echter in 2023 door het dagelijks bestuur genomen. Ter vergelijking zijn er in 2022 in totaal drie bezwaarschriften ingediend. In de direct beroepzaak is in 2023 een zitting bij de Rechtbank geweest. Deze zaak loopt nog.

1. Zaak van een *internationale busvervoerder* die al jaren met een ontheffing ex. artikel 29 Wet personenvervoer reed en nu vroeg om deze ontheffing te verlengen en daarbij tevens een extra en nieuwe halteringsmogelijkheid te bieden bij de busterminal Amsterdam Centraal Station IJ-zijde. De verlenging is verleend maar de gevraagde halteringsmogelijkheid niet. De concessiehouders, die hier halteren, vonden dit een onevenredige inbreuk op hun concessierechten en vonden dit conflicteren met hun dienstregelingen etc. De gemeente Amsterdam, als wegbeheerder, vond de gevraagde haltering met in- en uitladen een onveilige situatie opleveren op de busterminal. De hoorzitting is gehouden, alwaar alle partijen in de gelegenheid zijn gesteld om hun belangen toe te lichten. Een vervoerder met de meeste vervoerbewegingen op de busterminal Amsterdam Centraal Station IJ-zijde heeft ter hoorzitting aangegeven toch geen onoverkomelijke bezwaren te zien tegen de gevraagde haltering bij deze busterminal op de gevraagde incurante tijdstippen. Het advies van de adviescommissie voor de bezwaarschriften is vervolgens opgesteld zodat het Dagelijks Bestuur begin 2023 een beslissing op het bezwaarschrift heeft kunnen nemen waarbij de gevraagde haltering alsnog mogelijk is gemaakt.
2. Zaak waarin drie bezwaarschriften waren ingediend door bewoners van een straat in Badhoevedorp. Zij stelden overlast, hinder etc. te ervaren doordat met ingang van eind 2022 een bus door hun straat rijdt. De bezwaarschriften richtten zich op het besluit van het dagelijks bestuur betreffende de *goedkeuring van het Vervoerplan 2023* van een concessiehouder. In dat plan had de vervoerder voorstellen opgenomen om de bereikbaarheid te verbeteren. Een van die voorstellen was de wijziging van de route voor een buslijn in Badhoevedorp.

In het algemeen kan daar in juridische zin over worden opgemerkt dat het besluit tot goedkeuring van een vervoerplan is gericht tot de vervoerder, net als een besluit tot verlening van een concessie. Het besluit legt vast welke rechten en plichten voor die vervoersonderneming gelden in haar relatie tot de concessieverlener Vervoerregio Amsterdam. Dan kan minder gemakkelijk worden aangenomen dat belangen van individuele gebruikers van het openbaar vervoer daarbij direct betrokken zijn. Dit geldt evenzeer voor degenen die in de nabijheid van een traject wonen: ook van hen zal niet snel kunnen worden aangenomen dat zij direct geraakt worden door een concessieverlening of (een wijziging van) het bij die concessie behorende vervoerplan.

Dit is vaste jurisprudentie en ook al medegedeeld aan de indieners van de bezwaarschriften. In het kader van de informele geschillenbeslechting, is getracht om bij de vervoerder en de gemeente Haarlemmermeer te inventariseren of aan de bezwaren tegemoet zou kunnen worden gekomen. De vervoerder en de gemeente hebben voor hen daarin geen ruimte gezien.

De bezwaarmakers zijn vervolgens gevraagd om hun belangen bij dit besluit nader te onderbouwen en toe te lichten. Tijdens de hoorzitting werd nogmaals duidelijk verwoord dat de bezwaarmakers zich

overvallen voelden door de plotselinge wijziging van de bus route door hun straat en zich niet gehoord voelden.

De Commissie voor de bezwaarschriften (de commissie) heeft dit duidelijke signaal meegenomen in haar advies aan het dagelijks bestuur. De commissie heeft geadviseerd de bezwaarschriften op juridische gronden niet-ontvankelijk verklaren. Niettemin is tegelijkertijd geadviseerd om de gemeente Haarlemmermeer te verzoeken met de bezwaarmakers het gesprek aan te gaan en is geadviseerd aan de portefeuillehouder van de Vervoerregio om het vervoerplanproces begrijpelijker en inzichtelijker te maken. Het dagelijks bestuur heeft dit advies overgenomen.

Op de website van de Vervoerregio is nu een pagina aangemaakt waarop is te lezen bij wie en op welk moment inwoners en reizigers hun mening kunnen geven over het openbaar vervoer in de vervoerregio. Deze mogelijkheden voor het geven van een mening bestonden al, maar de informatie hierover is nu op één plek en in duidelijke taal te vinden.

Daarnaast denkt de Vervoerregio na hoe over hoe inwoners en reizigers beter kunnen worden betrokken bij de totstandkoming van het jaarlijkse vervoerplan van de vervoerders binnen de Vervoerregio (GVB, Connexxion en EBS). Dit sluit aan bij het voornemen om de Inspraakverordening van de Vervoerregio om te vormen tot een participatieverordening.

3. *Rechtstreeks beroep*, met overslaan van de bezwaarschriftenprocedure, tegen een besluit tot niet honorering van een nadeelcompensatieclaim. Het besluit is na een uitvoerige procedure, met inschakeling van de externe adviescommissie nadeelcompensatie, genomen. In die procedure zijn alle standpunten over en weer uitgebreid uitgewisseld. Langs de normale weg zou nu eerst een bezwaarschriftenprocedure worden gevoerd. Niettemin heeft de indiener van het bezwaarschrift, gegeven deze uitgebreide procedure en de verwachting dat er geen nieuwe feiten en omstandigheden bekend worden, verzocht om deze zaak direct voor te leggen aan de Rechtbank. Het dagelijks bestuur heeft hiermee ingestemd.

De Rechtbank heeft op 30 augustus 2023 een hoorzitting gehouden alwaar partijen over en weer in de gelegenheid zijn gesteld om standpunten uit te wisselen en vragen van de meervoudige kamer van de Rechtbank te beantwoorden. De Rechtbank heeft de uitspraak aangehouden en wil eerst de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (STAB) om advies vragen. De STAB is een onafhankelijke en onpartijdige deskundige op het gebied van het fysieke leefomgeving. De STAB levert uitsluitend advies aan de (bestuurs)rechter, en alleen op diens verzoek. De onpartijdige en onafhankelijke positie van STAB is wettelijk verankerd in de Wet milieubeheer, de Wet op de ruimtelijke ordening en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

De klachten

Er zijn in 2023 geen bejegeningssklachten ingediend en behandeld. Ter vergelijking; in 2022 zijn er ook geen bejegeningssklachten ingediend en behandeld. Ook zijn bij de Ombudsman Metropool Amsterdam geen nadere klachten, in tweede instantie, ex. artikel 10 Klachtenregeling Vervoerregio Amsterdam 2019, behandeld, die betrekking hadden op gedragingen van Vervoerregio Amsterdam.

De verzoeken Wet open overheid (Woo)

Er zijn in 2023 twee verzoeken tot openbaarmaking ingediend:

1. *De beslissing tot verlening van de concessie Zaanstreek-Waterland aan EBS.*
Het verzoek is deels gehonoreerd. Stukken die betrekking hebben op onderbouwing van de concessieverlening bevatten echter bedrijfsvertrouwelijke informatie en vallen onder de uitzonderingsgronden van de Woo. De overige stukken zijn gedeeld.
2. *Meldingen Bijzondere Voorvallen Metro.* Het verzoek is deels gehonoreerd. GVB, als verantwoordelijke vervoerder, moet alle incidenten op en aan het spoor melden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport. Vervoerregio Amsterdam ontvangt deze meldingen ter kennisname. De beschikbare stukken zijn gedeeld.